

5.6 Paikallisesti päätettävät asiat

Oriveden kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelman paikallisten täsmennysten tavoitteena on taata kaikille turvallinen oppimisympäristö. Koulutyön käytännön järjestämisessä kiinnitetään Orivedellä huomiota siihen, että paikalliset ratkaisut tukevat kasvatuksen ja opetuksen tavoitteiden saavuttamista sekä siihen, että toimintatavat edistävät perusopetuksen yhtenäisyyttä rakentavaa toimintakulttuuria.

Hyvä ja turvallinen koulupäivä toteutuu tasa-arvoisessa ja yhdenvertaisessa ympäristössä, jossa jokainen yksilö kokee olonsa hyväksytyksi. Oriveden kaupungin esi- ja perusopetuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma sekä opiskeluhuoltosuunnitelma ohjaavat koulu yhteisöjä edistämään oppilaiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä oppimisympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Opiskeluhuoltosuunnitelman lisäksi kouluilla on turvallisuus- ja kriisisuunnitelmat, jotka päivitetään säännöllisesti.

Hyvän ja turvallisen koulupäivän luomiseksi vahvistetaan dialogia sekä avointa keskustelukulttuuria. Johtavana periaatteena on kodin ja koulun yhteistyö, jossa koulu tukee kodin kasvatustyötä. Huomioimalla perusasiat, kuten arjen aktiivisuus, lepo ja monipuolinen ja terveellinen ravinto, voidaan vaikuttaa hyvän koulupäivän rakentumiseen. Kasvatustyössä ja -kumppanuudessa kiinnitetään huomiota keskusteluyhteyden luomiseen, ylläpitoon ja tiedottamiseen.

Keskeiset tavoitteet ja toimintatavat hyvän ja turvallisen koulupäivän luomiseksi ja yhteistyön järjestämiseksi on kirjattu Oriveden kaupungin opiskeluhuoltosuunnitelmaan.

Suunnitelmassa kuvataan lisäksi ne kasvatustavoitteita ja kurinpidollisia toimia koskevat käytänteet, joiden avulla jokaisen hyvä ja turvallinen koulupäivä mahdollistetaan. Lapsen ja nuoren etu otetaan ensisijaisesti huomioon aina, kun opetusta suunnitellaan, järjestetään tai siitä päätetään.

Suunnitelma hyvän ja turvallisen koulupäivän luomiseksi perusopetuksessa

Hyvä ja turvallinen koulupäivä toteutuu tasa-arvoisessa ja yhdenvertaisessa ympäristössä, jossa jokainen yksilö kokee olonsa hyväksytyksi. Oriveden kaupungin esi- ja perusopetuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma sekä opiskeluhuoltosuunnitelma ohjaavat koulu yhteisöjä edistämään oppilaiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä oppimisympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Opiskeluhuoltosuunnitelman lisäksi kouluilla on turvallisuus- ja kriisisuunnitelmat, jotka päivitetään säännöllisesti. Lapsen ja nuoren etu otetaan ensisijaisesti huomioon aina, kun opetusta suunnitellaan, järjestetään tai siitä päätetään.

Yhteinen kasvatuskumppanuus

Kodin ja koulun yhteistyön keskeisenä tavoitteena on luoda yhteinen ymmärrys lapsen parhaasta ja siitä, kuinka lapsen kasvua, kehitystä, oppimista sekä hyvinvointia tuetaan yhdessä. Tavoitteena on toimia yhteistyössä oppilaan edun mukaisesti ja auttaa jokaista oppilasta löytämään omat vahvuutensa.

Hyvän ja turvallisen koulupäivän luomiseksi vahvistamme dialogia sekä avointa keskustelukulttuuria. Johtavana periaatteena on yhteinen kasvatuskumppanuus: kodin ja koulun yhteistyö, jossa koulu tukee kodin kasvatustyötä. Huomioimalla perusasiat lapsen ja nuorten arjessa, kuten arjen aktiivisuus, lepo ja monipuolinen ja terveellinen ravinto, voimme yhdessä vaikuttaa hyvän koulupäivän rakentumiseen.

Kodin ja koulun yhteydenpito

Kasvatustyössä ja -kumppanuudessa kiinnitämme erityistä huomiota keskusteluyhteyden luomiseen, ylläpitoon ja tiedottamiseen. Kodin ja koulun yhteistyön toteuttamisessa kannustamme avoimeen ja selkeään, pääsääntöisesti Wilman kautta toteutettavaan molemminpuoleiseen yhteistyöhön. Vanhempainiltojen, kotiväeniltojen ja arviointikeskustelujen lisäksi järjestämme muita huoltajatapaamisia tarpeen mukaan.

Oppilaiden osallisuus

Huolehdimme oppilaiden osallisuuden toteutumisesta tarjoamalla osallistumismahdollisuuksia koulun erilaiseen toimintaan, kuten oppilaskuntatoimintaan. Huomioimme oppilaiden toiveet koulun arjessa ja luomme oppilaille mahdollisuuksia tavata koulun ulkopuolisia toimijoita. Oppilaiden osallisuuden toteutumiseksi hyödynnämme kouluilla toimintatapoja, joiden avulla on mahdollista kartoittaa kaikkien koulun oppilaiden mielipiteitä, toiveita ja ajatuksia. Kutsumme oppilaskunnan edustuksen mukaan yhteisöllisen

opiskeluhoitoryhmän kokouksiin. Oppilaiden näkemysten huomioiminen ja niihin luottaminen on tärkeää: Oppilaat osaavat kertoa, mitä turvallinen koulu heille tarkoittaa.

Koulun järjestyssäännöt

Koulun järjestyssäännöillä ohjaamme oppilaita edistämään ja ylläpitämään hyvää ja turvallista koulupäivää.

Työrauha ja turvallinen oppimisympäristö

Työrauhaan vaikutamme monilla koulun keinoilla, joista keskeisiä ovat koulun aikuisen antama ohjaus ja palaute. Tehokkaita työrauhan ylläpitotoimia ovat positiivinen palaute, onnistumisten ja yksilöllisten tarpeiden ja vahvuuksien huomiointi. Luomme edellytyksiä hyvän työrauhan rakentumiselle kehittämällä pedagogisia ratkaisuja positiivisen pedagogiikan keinoin sekä vahvistamalla luottamuksen ja välittämisen ilmapiiiriä.

Lainsäädäntö velvoittaa, että oppilas suorittaa tehtävänsä tunnollisesti, käyttäytyy muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimii siten, ettei hän vaaranna toisten oppilaiden, kouluyhteisön tai opiskeluympäristön terveyttä ja turvallisuutta.

Lähtökohtaisesti koulussa selvitetään jokainen tilanne, jonka oppilas kokee ahdistavana tai hankalana. Tällä tavoin koulussa luodaan mallia asioiden rakentavasta selvittämisestä sekä välittävästä yhteisöstä. Oppilaiden osallisuus tulee huomioida kiusaamisen ja konfliktien selvittämisessä. Selvittelytilanteet toimivat oppilaille myös oppimiskokemuksena, ja heille tulee varata mahdollisuus oppia ja muuttaa itse omaa, ei-toivottavaa käytöstään. Väkivaltaa, kiusaamista ja häirintää selvitettäessä koulussa tehdään tiivistä yhteistyötä oppilaiden ja huoltajien kanssa.

Opettajalla ja rehtorilla on velvollisuus ilmoittaa oppilaan huoltajalle tai muulle edustajalle epäilyistä kiusaamisesta, häirinnästä, syrjinnästä ja väkivallasta oppimisympäristössä tai matkalla kouluun. Ilmoitusvelvollisuus koskee kohteena ollutta ja epäiltyä lasta.

Kasvatukselliset keskustelut

Oppilasta ohjaava kasvatuksellinen keskustelu on osa koulun arkea. Arjen kasvatustyö kuuluu kaikille koulun aikuisille ja heillä on tehtävänsä mukainen vastuu oppilaan kasvun ohjaamisesta. Kasvatuksellinen ohjauskeskustelu on ensisijainen keino puuttua oppilaan häiritsevään ja epäasialliseen käyttäytymiseen.

Kasvatuskeskustelut

Varsinaisten kasvatuskeskustelujen sekä kurinpidollisten keinojen käytöstä vastaavat aina opetushenkilöstön jäsenet. Kasvatuskeskustelu käydään, jos oppilas toistuvasti häiritsee opetusta, rikkoo koulun järjestystä, menettelee vilpillisesti tai kohtelee muita epäkunnioittavasti. Koulut noudattavat kasvatuskeskustelujen ja kurinpidollisten toimien käytössä valtakunnallisen sekä paikallisen opetussuunnitelman linjauksia.

Kasvatuskeskustelusta vastaa tilanteen kohdannut opettaja. Keskustelu järjestetään mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen. Vuosiluokilla 7–9 luokanohjaaja tai erikseen nimetty kake-opettaja käy oppilaan kanssa kasvatuskeskustelun, kun oppilaalle on kertynyt runsaasti negatiivisia Wilma-merkintöjä tai kun oppilas on käynyt monta kasvatuksellista ohjauskeskustelua.

Kasvatuskeskustelussa yksilöidään toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti yhdessä oppilaan kanssa. Huoltajalle ilmoitetaan aina kasvatuskeskustelusta ja huoltajalle tulee varata mahdollisuus osallistua keskusteluun, mikäli se katsotaan tarpeelliseksi. Kasvatuskeskustelu kirjataan Wilmaan. Koulu tiedottaa kasvatuskeskustelujen käytöstä oppilaita ja huoltajia oman tiedottamiskäytäntönsä mukaisesti esimerkiksi lukuvuositedotteessa.

Jälki-istunnot ja kurinpidolliset toimet

Jälki-istuntojen ja kurinpidollisten toimien osalta noudatetaan perusopetuslain 36 §:ää. Kurinpidollisia keinoja käytettäessä noudatetaan hallinnon yleisiä oikeusturvaperiaatteita. Rehtori huolehtii opettajakunnan perehdyttämisestä ja osaamisen varmistamisesta kurinpidollisten toimivaltuuksien käyttämisessä. Oppilaaseen kohdistetut kurinpitotoimet kirjataan Wilmaan. Koulu tiedottaa kurinpidollisten keinojen käytöstä oppilaita ja huoltajia oman tiedottamiskäytäntönsä mukaisesti esimerkiksi lukuvuositedotteessa.

Uudet työntekijät perehdytetään koulun turvallisuuskäytänteisiin. Vaativissa tilanteissa toimimista harjoitellaan säännöllisesti. Lisäksi kannustetaan henkilökunnan edustajia osallistumaan koulutuksiin, jotta voidaan vahvistaa osaamista kurinpidollisten toimivaltuuksien käyttämisessä.

Oppilaan poistaminen luokahuoneesta tai koulun tilaisuudesta

Jos oppilas poistetaan luokahuoneesta, muusta tilasta tai koulun tilaisuudesta, tulee koulun henkilökunnan jäsenten toimia hänen valvojanaan. Näissä tilanteissa huomioidaan sekä oppilaan että henkilökunnan edustajien turvallisuus.

Opetukseen osallistumisen epääminen

Jos oppilaan opetukseen osallistuminen evätään jäljellä olevan ja sitä seuraavan työpäivän ajaksi, koulu huolehtii oppilaan valvonnasta jäljellä olevan työpäivän osalta. Sitä seuraavan työpäivän ajan valvonta on huoltajien vastuulla. Koulun rehtori vastaa jäljellä olevan koulupäivän aikaisen valvonnan suunnittelusta. Opetuksen epääminen kirjataan Wilmaan. Opetukseen epäämisestä päättää rehtori.

Opetuksen epäämisestä ilmoitetaan kotiin ja oppilaalle annetaan poissaolon aikaiset tehtävät. Oppilaalle laaditaan opetuksen epäämisen ajaksi henkilökohtainen suunnitelma opetuksen järjestämisestä, toteuttamisesta ja seurannasta sekä tukemaan turvallista paluuta opetukseen. Suunnitelma kirjataan Wilmaan.

Henkilökohtainen suunnitelma opetukseen osallistumisen epäämisen ajaksi

Oppilaan opetuksen epäämistä koskevaan henkilökohtaiseen suunnitelmaan kirjataan tehtävät ja/tai korvaava työ opetuksen epäämisen ajaksi. Vuosiluokilla 1–6 luokanopettaja ja vuosiluokilla 7–9 luokanohjaaja huolehtivat siitä, että oppilas saa tarvittavat tiedot opintojen toteuttamisesta ja seurannasta eri oppiaineissa. Luokanohjaaja huolehtii, että aineenopettajat välittävät oppilaan tarvitsemat tiedot ja tehtävät oppilaalle ja huoltajalle. Oppilaalla, jolta on evätty osallistuminen opetukseen, on oikeus saada oppimisen tukea hänen palattuaan kouluun.

Oppilaalle ja huoltajalle varataan mahdollisuus osallistua suunnitelman laadintaan. Huoltajaa pyydetään kuittamaan saamansa tiedot suunnitelmasta. Samalla huoltaja sitoutuu omalta osaltaan suunnitelman toteuttamiseen.

Henkilökohtainen suunnitelma turvallisen opetukseen palaamisen tukemiseksi

Suunnitelmaan kirjataan, miten oppilaan turvallista opetukseen palaamista tuetaan. Oppilaalle, jolta on evätty opetukseen osallistuminen, tarjotaan mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhuollon psykologin tai kuraattorin kanssa opetuksesta epäämisen aikana. Keskustelussa voidaan hyödyntää etäyhteyksiä.

Oppilaan turvallista opetukseen paluuta suunnitellaan yhdessä huoltajien ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon toimijoiden kanssa. Yhteistyössä sosiaalihuollon viranomaisten kanssa tuetaan oppilaan työskentelyä ja jaksamista, vaitiolovelvollisuutta noudattaen.

Suunnitelman arviointi

Koulukohtaiset yhteisölliset opiskeluhoitotyöryhmät seuraavat hyvän ja turvallisen koulupäivän toteutumista perusopetuksessa. Koulukohtaiset yhteisölliset opiskeluhoitotyöryhmät seuraavat kasvatustietokusteluja ja muita kurinpidollisia toimia koskevan suunnitelman toteutumista ja arvioivat lukuvuosittain suunnitelman vaikuttavuutta.